Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 184 (8924). • 1986 йил 27 сентябрь • шанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

25 сентябрь куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг навбатдаги мажлиси бўлди. Мажлисда раислик қилган М. С. Горбачев Краснодар ва Ставрополь ўлкаларининг меҳнаткашлари, партия ва хўжалик активлари билан бўлган учрашувлар ҳақида гапириб берди. Сиёсий бюро жадаллаштириш стратегияси, қайта қуришни чуқурлаштириш масалалари юзасидан шу учрашувлар вақтида кўтарилган масалаларнинг муҳим сиёсий аҳамиятини уқтириб ўтди. Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка, область, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига ҳар бир меҳнат коллективида, раҳбарлик ва бошқарувнинг ҳамма поғоналарида қайта қуриш қандай бораётганлигини таҳлил этиш, унга кенг миқёс бахш этиш, ҳар бир соҳадаги иш яхшилик сари ўзгаришига, одамлар ўзларини дадил ҳис этиб, ғайрат билан ҳаракат қиладиган бўлишларига интилиш топширилди. Партия органлари ўз ташкилотчилик, сиёсий ва идеологик фаолиятининг бутун мазмуни ва услуби билан жамиятга қайта қуриш намунасини кўрсатишлари, камчиликларни тугатишга қаратилган, қимматли ташаббус ва тажрибани ифодалайдиган, меҳнат коллективларининг, социалистик тузумимизнинг имкониятларини намоён этадиган ҳамма ишларни рағбатлантиришлари керак. Шу масалага оид қарор матбуотда эълон қилинади.

Сиёсий бюро мамлакатда дон экинлари ҳосилини йиғиштириб олишни туаллаш ва ғалла тайёрлашнинг бориши билан боғлиқ бўлган вазифаларни муҳокама қилди. Ҳосилни йиғиштириб олиш асосан уюшқоқлик билан ўтказилаётганлиги қайд этилди. Бултургидан кўпроқ дон янчиб олинмоқда. Қаттиқ ва бақувват буғдой ҳосили кўпроқ олинди. Интенсив технологиялардан фойдаланилган, коллектив пудрат ва меҳнатни ташкил этишнинг бошқа илғор усуллари актив қўлланилган хўжаликларда ҳосилдорликни анча оширишга эришилди.

Сиёсий бюро партия, давлат ва хўжалик органларига дон экинлари ҳосилини йиғиштириб олишни, ғалла тайёрлаш ишларини ўтказишни жуда қисқа муддатларда тугаллаш, бошқа ҳамма экинлардан олинган ҳосилнинг бир центнери ҳам нобуд бўлмаслиги учун, етиштирилган маҳсулотнинг ҳаммаси истеъмолчига етиб боришни, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш, чорвачилик учун ем-хашак ғамлаб олиш мақсадида ва бошқа ишлаб чиқариш мақсадларида тўла-тўкис фойдаланилиш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилишни таклиф этди. Москвани комплекс социал-иқтисодий ривожлантириш концепциясининг 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган ва 2010 йилгача бўлган Асосий йўналишлари белгиланган лойиҳаси кўриб чиқилиб, принцип жиҳатдан маъқулланди. Сиёсий бюро Москванинг бош планини ишлаб чиқишни келгусида ҳам давом эттиришни ва бунда бош план пойтахтимиз турмуши ҳозирги проблемаларини тўла-тўкис эътиборга олиши ва Москва билан Москва областининг тараққиёти узвий бирлиги вазифаларига мос бўлиб тушиши лозим, деб топди. Бу планнинг лойиҳаси меҳнат коллективларида ва аҳоли ўртасида кенг муҳокама қилинишини ташкил этилади.

Фақат отаси ёки онаси тарбиясидаги уч ва ундан кўпроқ боласи бўлган кам таъминланган оилаларга ёрдам бериш юзасидан қўшимча тадбирлар белгиланди. Бундай болаларга келгуси йилдан бошлаб мактаб, пионер ва спорт формалари, нонушталар, пионер лагерлари ва санаторийларга йўлланмалар бепул берилади. Айни вақтда оиладан алоҳида яшовчи ота ёки онанинг ўз фарзандлари моддий таъминоти учун масъулияти кучайтирилади. Партия ва совет органларига, касаба союзларига болалар учун моллар ишлаб чиқарилиши ва сотилиши устидан, шу моллар нархларининг давлат сиёсатига қатъий риоя этилиши устидан контролликни кучайтириш тавсия қилинди.

Сиёсий бюро уруш ва меҳнат ветеранлари Бутуниттифоқ ташкилотини тузиш юзасидан партия XXVII съезди белгилаган режа муносабати билан тушган таклифларни қўллаб-қувватлади. Бу ташкилот ҳам ишлаб турган пенсионерларни, ҳам муносиб равишда дам олаётган ветеранларни ихтиёрийлик асосларида бирлаштиради, деб назарда тутилади. Ташкилотнинг асосий вазифаси аввало шу категориядаги гражданларни ижтимоий фойдали фаолиятга актив жалб этишдан, уларнинг талаб-эҳтиёжларини яхшироқ қондириш ҳақида ғамхўрлик қилишдан, ветеранларни ёш авлодни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм анъаналари руҳида тарбиялашга тортишдан иборат бўлади.

Сиёсий бюро қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг Харареда бўлиб ўтган VIII конференцияси тўғрисидаги ахборотни муҳокама қилиб, бу конференциянинг якунлари Совет Иттифоқида қўшилмаслик ҳаракатининг катта муваффақияти, деб кабул этилганлигини уқтириб ўтди. Қўшилмаслик ҳаракати ривожланаётган мамлакатларнинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлашнинг муҳим қуроли бўлиб хизмат қилаётган, тинчлик учун, қуролланиш пойгасини жиловлаш учун, империализмга, мустамлакачиликка ва ирқчиликка қарши курашга катта ҳисса қўшаётган мўътабар халқаро куч эканлигини Хараредаги анжуман яна бир бор тасдиқлади. Бизнинг мамлакатимиз ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишда қўшилмаган давлатлар билан бундан буён ҳам актив баҳамжиҳат ҳаракат қила беришга тайёр эканлиги таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришнинг, совет демократиясини такомиллаштиришнинг, социалистик мамлакатлар қардошларча иттифоқини мустаҳкамлашнинг, социал тараққиёт, инсониятнинг тинч келажаги учун курашда улар маҳкам ҳамкорлигини мустаҳкамлашнинг бошқа масалалари кўриб чиқилиб, шу масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

ҲИММАТИНГИЗГА БАЛЛИ!

● ПИСКЕНТ районидаги Свердлов номли колхознинг илғор кўпмингкилограммчи теримчиси Комила Усмонова кунига 100 килограммдан ошириб пахта териб, мусобақада пешқадамлик қилаяпти. У меҳнат қилаётган бригада аъзолари бу йил ҳосилдорликни 35 центнерга етказишга аҳд қилишган.

● САНОБАР Ражабова Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг Турсунбой Темиров бошчилик қилаётган бригадасида меҳнат қилади. У айни кунларда йиғим-теримда актив иштирок этаяпти. Кунига хирмонга 110—120 килограмм «оқ олтин» тўкмоқда.

● ШОҲИДА Маҳмудова ҳам ана шу райондаги «Қизил Октябрь» колхозида кўпмингкилограммчилар ўртасида ташкил этилган мусобақада пешқадамлар сафида боряпти.

А. Зуфаров ва Р. Альбеков фотолари.

«ҲОСИЛ—86»

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

ОҚҚЎРҒОН

● ОХУНБОБОЕВ номли колхозда йиғим-терим суръати кун сайин ортиб бормоқда. Ўтган куни пахта майдонларида 25 та терим агрегати ишлатилиб, уларнинг ҳар бирида ўртача 7 тоннадан ортиқ ҳосил йиғиштириб олинди.

Йиғим-терим ишларида механик-ҳайдовчилардан Шокир Алимов ҳамда Раим Абдураҳмоновлар пешқадамликни қўлдан беришмаяпти. Уларнинг ҳар бири кунига «зангори кема» бункеридан 10—12 тоннадан пахта тўкишмоқда. Ш. Алимовнинг шу кунгача терган «оқ олтин»и 80 тонна, Р. Абдураҳмоновники эса 50 тоннага етди.

БЎКА

● «ЛЕНИН ЙЎЛИ» колхозида ўтган куни хирмонга 111 тонна пахта тўкилди. Бу йиллик планнинг 2,13 процентини ташкил этади. Хўжаликда машина теримига алоҳида эътибор берилмоқда. Кун сайин терим агрегатларининг иш унумдорлиги ортиб бормоқда. Бунда механик-ҳайдовчилар ўртасида ўтказилаётган ўзаро социалистик мусобақа қўл келмоқда. Ўтган куни жами терилган пахтанинг 80,5 тоннаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Мусобақада механик-ҳайдовчи Худойберди Латипов пешқадам бўлмоқда. У шу куни 13 тонна «оқ олтин» терди.

ЯНГИЙЎЛ

● ЎТГАН куни район хўжаликларида 101 та терим агрегати ишлатилди. Уларда 568 тонна пахта терилди. Ҳар бир «зангори кема»нинг ўртача иш унуми 5—6 тоннаданга тўғри келди. Йиғим-терим ишлари, айниқса, «Коммунизм» колхозида яхши ташкил этилган. Бу ерда 20 та машина ишлатилиб, ҳар бирида ўртача 5,7 тоннадан пахта терилмоқда.

ҒАЛАБА

● РАЙОН комсомол комитетининг ташаббуси билан 13 та хўжаликда 17 та зарбдор комсомол ёшлар бригадаси ташкил этилди. Мазкур бригадаларга 486 киши бириккан. Улар мавсумда 4947 тонналик хирмон уйишга аҳд қилишган.

Кушан Қорабеков бошлиқ бригада аъзолари намунали меҳнат қилишмоқда. Улар «Ленинград» колхози далаларида шу кунгача 65 тонна пахта теришди.

* * *

ШУ РАЙОНДАГИ Ленин номли колхозда пахта йиғим-терими уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Бу ерда шу кунгача 372 тоннадан ортиқ хом ашё тайёрланди. Бу йиллик планнинг 8,1 процентини ташкил этади.

ЧИНОЗ

● ПАРТИЯ XXIV СЪЕЗДИ» совхозининг Ҳолбек Норбеков бошлиқ бригадаси деҳқонлари бу йил мавжуд 76 гектар пахта майдонидан 228 тонналик хирмон уйишга аҳд қилишган. Коллектив аъзолари кундан-кунга суръатга-суръат қўшиб бормоқдалар. Ўтган куни бу ерда йиллик планнинг 5,45 проценти миқдорида пахта тайёрланди.

БЕКОБОД

● «ПОБЕДА» колхозининг Бусалима Турдибоева бошлиқ бригадаси аъзоси Қурбоной Жомирзаева йиғим-теримда актив қатнашиб, колхозчилар ўртасида ўтказилаётган ўзаро мусобақада ғолибликни қўлдан бермай келяпти. Чевар теримчининг ҳозиргача хирмонга тўккан «оқ олтин»и 3 тоннадан ортди.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 26 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун машина терими — бир кунлик, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Чиноз	2,91	16,87	2,98	4,02
Пискент	2,64	14,74	2,84	9,89
Янгийўл	2,30	14,46	2,37	6,63
Бекобод	1,89	11,60	1,69	4,06
Оққўрғон	1,30	8,91	1,09	3,78
Ўрта Чирчиқ	2,05	7,16	2,47	6,51
Бўка	0,87	3,76	0,63	1,07
Коммунистик	1,83	3,04	2,27	3,42
Ғалаба	0,56	2,56	0,54	0,92
Область бўйича:	1,65	8,68	1,63	4,07

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети озуқа тайёрлаш бўйича районлар, совхозлар, колхозлар ўртасида ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 1986 йил 16 сентябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

Бўка районига — бу районда дағал озуқа тайёрлаш йиллик плани 86,9 процент, силос бостириш 31,6 процент бажарилган. Жами 65,4 процент озуқа бирлиги миқдорида дағал ва ширали озуқа тайёрланган. 15 кунда озуқа бирлигига айлантириб ҳисоблаганда 12,2 процент ўсиш таъминланган.

Байроқ Коммунистик районидан олиб берилади.

Калинин районидаги «Москва» совхозига — бу хўжаликда дағал озуқа тайёрлаш йиллик плани 95 процент, силос бостириш 78,3 процент бажарилган. 15 кунда озуқа бирлигига айлантириб ҳисоблаганда 17,5 процент ўсиш таъминланган.

Байроқ Коммунистик районидаги У. Юсупов номли совхоздан олиб берилади.

Бўка районидаги «Ленинизм» колхозига — бу колхозда дағал озуқа тайёрлаш йиллик плани 115,8 процент, силос бостириш 92,5 процент бажарилган. Жами 98,6 процент озуқа бирлиги миқдорида дағал ва ширали озуқа тайёрланган. 15 кунда озуқа бирлигига айлантириб ҳисоблаганда 7,1 процент ўсиш таъминланган.

Байроқ Бекобод районидаги Навоий номли колхоздан олиб берилади.

Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ районларида, Тошкент районидаги «Тошкент», «Ленинград» совхозларида, Оққўрғон районидаги «Ленинобод» ва Вотинцев номли колхозларда озуқа тайёрлашда яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Калинин районидаги «Москва» совхозига ҳамда Бўка районидаги «Ленинизм» колхозига енгил автомашинанинг талаб катта бўлган маркасидан биттадан ажратиш топширилди.

28 сентябрь — машинасозлар куни

ЖАДАЛЛАШТИРИШ САМАРАСИ

«ТАШЭКС» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг фахрли буюртмасини муддатидан илгари адо этдилар. «ЭО—3221» маркали янги гидравлик экскаватор Москвага жўнатилди. Бу экскаватор машинасозлар куни — Бутуниттифоқ байрами қатнашчилари ҳузурида намойиш этилади.

1988 йилда янги машинани конвейерга қўйиш мўлжалланмоқда. Бу машина жуда ботқоқ районларда — Ғарбий Сибирда, Ноқоратупроқ зонада, Белоруссия полесьесида ишлатилади... Ҳозир Тошкент экскаватор заводида техника билан қайта жиҳозлаш ишлари олиб борилмоқда — эски станоклар кўчириб олиниб, янги, юқори унумли станоклар ўрнатилмоқда. Корхона участкаларининг учдан бир қисми икки ва уч сменали иш графигига ўтказилди.

Тошкент машинасозлари оширилган мажбурият қабул қилдилар: 1986 йилги ишлаб чиқариш программасини барча кўрсаткичлар юзасидан бир ҳафта барвақт бажаришга, Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги нишонланадиган йилда гидравлик экскаваторларнинг тажриба туркумини тайёрлашга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

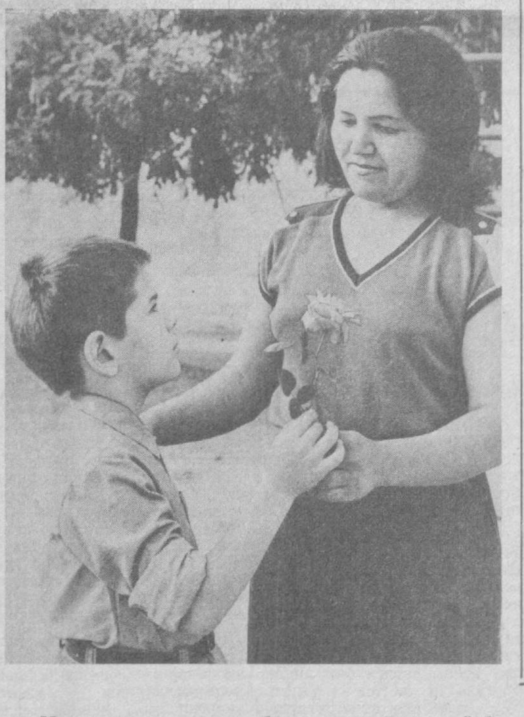

МАШИНА-УСКУНАЛАР МОНТАЖ ҚИЛИНМОҚДА

ТОШКЕНТ мотор заводининг механика-йиғув корпусида ўн бир минг квадрат метр ишлаб чиқариш майдонида токарлик, фрезерлик, бурғулаш станоклари ўрнатилмоқда. Бош пудратчи — «Промстрой» тресті август ойидаги қолоқликка барҳам бериб, созловчилар учун иш қўламини тайёрлаб берди. Янги станокларнинг бир қисми октябрь ойидаёқ ишлай бошлайди.

Завод коллективи ҳам ўзининг профессионал байрамига яхши совға тайёрлади. Илгари Минскдан келтирилган яна йигирмата деталнии ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Эндиликда юз от кучига эга бўлган мотор барча узеллари ва қисмларининг 70 процентдан кўпроғи шу ернинг ўзида ишлаб чиқарилмоқда.

Виктор Гришин, Юрий Дербасов, Валерий Меляев бошлиқ илғор бригадалар учинчи квартал программасини муддатидан илгари адо этдилар. Бу коллективлар рақамли программа билан бошқариладиган станокларда ишламоқда. Бу ердагилар технология жараёнига риоя этиб, замонавий машина-ускуналардан оқилона фойдаланиб, икки сменалик график асосида ишлашга ўтдилар. Шу туфайли фонд самарадорлиги ошди, маҳсулот сифати ҳам яхшиланди. Бу ерда моторлар тайёрланаётганига ҳали бир йил бўлгани йўқ, ҳозирдаёқ неча юзлаб шундай моторлар ишлаб чиқарилди, лекин Тошкент мотор заводига биронта ҳам шикоят тушгани йўқ. Минск ва Владимир трактор заводларида таълим олаётган ёш ишчилар яқинда мотор заводи коллективи сафига келиб қўшиладилар. Улар механика-йиғув корпусида ўрнатилаётган станоклар ва автомат линияларда хизмат қиладилар.

(ЎзТАГ).

● Машинасозлик саноат корхоналари коллективлари ўзларининг касб байрамини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олмоқдалар. Суратларда: «Байрамингиз билан онажон!» «Ўзбексельмаш» заводининг илғор токари, коммунистик меҳнат зарбдори, КПСС аъзоси Зафира Буклинованн ўғли Фарид табрикламоқда. Тошкент трактор заводи роботлашган цехида инженер-конструктор (чапдан ўнгга) Вячеслав Кармишин, электрослесарь Георгий Беломитцев ва созловчи Евгений Казаков янги робот мосламасини кўздан кечиришмоқда; Корхонанинг тайёр маҳсулотлари.

А. ЗУФАРОВ фотолари.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

№ 206 1986 йил 27 сентябрь. Москва шаҳри

БЕЛГИЛАНГАН ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТ МУДДАТЛАРИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ 1986 ЙИЛ ОКТЯБРЬ-ДЕКАБРЬ ОЙЛАРИДА СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ САФЛАРИДАН ЗАПАСГА БЎШАТИШ ВА ГРАЖДАНЛАРНИ НАВБАТДАГИ ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССРнинг «Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида»ги қонунига мувофиқ **буюраман:**

1. Белгиланган ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатини ўтаб бўлган ҳарбий хизматчилар 1986 йилнинг октябрь-декабрь ойларида Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, Чегара ва Ички қўшинлари сафларидан запасга бўшатилсин.

2. Ушбу буйруқнинг 1-бандига мувофиқ ҳарбий хизматчилар запасга бўшатилиши муносабати билан чақириқ кунигача 18 ёшга тўладиган, ҳақиқий ҳарбий хизматга чақириқ муддатини кечиктириш ҳуқуқига эга бўлмаган эркак гражданлар, шунингдек чақириқни кечиктириш ҳуқуқини йўқотган катта чақириқ ёшидаги гражданлар 1986 йил октябрь-декабрь ойларида Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, Чегара ва Ички қўшинларига ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилсин.

3. Буйруқ барча роталар, батареялар, эскадрильялар ва кемаларда эълон қилинсин.

СССР Мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали
С. СОКОЛОВ.

ВИЗИТ ДАВОМ ЭТМОҚДА

25 сентябрда Малагасия революцияси авангарди партиясининг Бош секретари, Мадагаскар Демократик Республикасининг Президенти Д. Рацирака В. И. Ленин мавзолейини зиёрат қилиб, гулчамбар қўйди. Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига ҳам гулчамбар қўйилди.

Шу куни меҳмон Звездний шаҳарчасида бўлди. У «Салют» ва «Мир» орбитал станцияларининг тренажер макетларини кўрди, гидробассейнга борди, космонавтика музейининг экспозицияси билан танишди.

МДР раҳбари Ю. А. Гагарин ҳайкали пойига гулдасталар қўйди.

ЁЗЛИК ВАҚТНИ БЕКОР ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

СССР ягона вақт ва эталон частоталар давлат комиссияси 1986 йил 28 сентябрдан бутун Совет Иттифоқи территориясида ёзлик вақт бекор қилинишини маълум қилади.

Ёзлик вақтни бекор қилиш 28 сентябрь куни соат 3 да соат милларини бир соат орқага суриш билан амалга оширилади.

(ТАСС).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ-ҲАЁТГА!

ИНСОН ОМИЛИ РОЛИНИНГ ОШИШИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва ҳукуматимиз совет халқини зўр ғайрат билан фидокорона меҳнат қилишга даъват этар экан, бундан ягона мақсадни — одамларимизнинг турмуш даражасини янада ошириш учун экономикани жадал ривожлантиришни назарда тутади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев айтганидек, мамлакатда битта хўжайин бор, у ҳам бўлса, меҳнаткаш инсондир. Модомики, шундай экан, ҳамма иш мана шу инсоннинг манфаатлари йўлида қилинмоқда. Моддий ва маданий эҳтиёжлари ошиб бораётган инсон ҳақида ғамхўрлик қилиш режаларимизнинг бош мазмуни бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Барча ишларимизнинг муваффақияти ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг ижтимоий ва меҳнат активлигига, ташаббускорлигига боғлиқ. Партия туб социал масалаларни муваффақиятли ҳал этиш, ўн иккинчи беш йиллик планларини барвақт бажариш учун курашда инсон омилини активлаштиришни зарур шарт деб ҳисоблайди. Инсон ким бўлмасин, хо ишчи, хизматчи, колхозчи ёки инженер, кашфиётчи, яратувчи ижодкор бўлмасин, у ҳамиша янгилик излаши, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифати учун жонкуяр бўлиши керак. Бу давр талаби, олға томон тараққиётимизни жадаллаштириш планларини тўла-тўкис амалга ошириш, демак халқ фаровонлигини юксалтиришнинг зарур шартидир.

Социализмда инсон меҳнати ўзи учун, ўз жамияти учун қилинадиган меҳнатга айланди. Социализм шароитида лаёқатга яраша ижтимоий фойдали меҳнат қилиш — инсон учун объектив заруриятдир, яъни меҳнат ҳамма учун умумий характерга эгадир. Меҳнатнинг умумийлиги инсоннинг меҳнат қилиш ҳуқуқидан тўла фойдаланиши билан характерланади. Улар ўзларининг лаёқатларига, қобилиятларига, касб-ҳунар малакаларига, билимларига мувофиқ равишда ва жамият эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ижтимоий меҳнатда қатнашадилар. Бу инсон ҳуқуқи социалистик хўжалик системаси билан, ишлаб чиқарувчи кучларни муттасил ўстириш билан, текинга касб ўргатиш, меҳнат малакасини ошириш ва янги ихтисосларни ўргатиш билан, касб танлаш ва ишга жойлаштириш системасини ривожлантириш билан характерланади.

Мамлакатимиз олдида турган мураккаб ва кўп қиррали вазифаларни ҳал этиш инсон омилини активлаштириш билан омма ижодкорлигини ривожлантиришнинг янги-янги йўлларини қидириб топиш, барча социал-иқтисодий резервларимизни, социалистик тузумнинг ҳаракатга келтирувчи барча ички кучларини ишга солиш, социализм афзалликларидан янада тўлароқ фойдаланиш билан боғлиқдир. Социализмда инсоннинг ҳар томонлама ривожланиши ва унинг фаолияти учўн битмас-туганмас имкониятлар очилди. Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизда инсон маънавий юксалди, унинг умумий таълим ва маданий қиёфаси ўзгарди, янги- социалистик шахс шаклланди.

Бинобарин ҳозирги даврда вазифа социализмни янада ривожлантириш ва такомиллаштириш мақсадларида ҳамманинг ва ҳар бир кишининг меҳнат активлиги ва ижодий ташаббускорлигини ҳар томонлама ривожлантиришдан иборатдир. Фан-техника тараққиёти асосида экономикани интенсивлаштириш йўлига ўтилган ҳозирги пайтда инсон омили ҳам муҳим роль ўйнайди. У инженер-техник ходимдан, ишчи-хизматчидан жуда кўп мукаммал билим ва малакага эга бўлишни талаб қилади, мураккаб техника воситаларини бошқара оладиган бўлишни талаб этади. Ҳар бир бирлашма ва корхонада, ҳар бир ишлаб чиқариш участкасида камроқ маблағ сарфлаб, энг кўп натижа олиш мумкин бўлган йўл мақсадга мувофиқ бўлади.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленумида қилган докладида «Совет кишиларининг сиёсат ва экономикага, маданият ва ахлоққа, бутун ижтимоий ҳаётга қизиқиши ортиб бормоқда. Бу мамлакатда меҳнат ғайрати ва сиёсий активликка, интизом ва тартибни мустаҳкамлашга сезиларли таъсир ўтказмоқда» дейилади. Омманинг ўсиб бораётган активлиги, халқнинг ижодкорлиги — жадаллаштиришнинг ҳал қилувчи кучи эканлиги шу Пленумда яна бир бор алоҳида таъкидлаб ўтилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарори меҳнат беллашувининг бош мақсадларини кўрсатиб берди. Меҳнат унумдорлигини, маҳсулот сифатин кескин ошириш, ресурсларни тежаш, шартнома мажбуриятларига бекаму-кўст риоя этиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, хом ашё ва материал сарфини камайтириш, фан-техника ютуқларини, илғор иш усулларини жорий этиш асосида белгиланган юксак меҳнат марраларини муваффақиятли эгаллаш лозимлиги уқтирилди. Мусобақани ташкил этиш инсон омили бўлмиш меҳнат аҳли вакилларини активлаштиради.

Маълумотларга қараганда республикамизда инсон омилини ижтимоий ишлаб чиқаришда янада актив қатнашишини таъминлаш учун катта резервлар бор. Масалан, Ўзбекистон саноатида сменалилик коэффициентини 2 га етказиш ҳисобига 9,5 миллиард сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин. Ваҳоланки, ҳозирги кунда сменалилик кўрсаткичи умуман республика саноатида 1,36, машинасозлик ва металл ишлашда 1,17, енгил саноатда — 1,55, озиқ-овқат саноатида — 1,44 га тенг. Мавжуд қувватлардан янада тўлароқ фойдаланилса қўшимча ишчи кучларининг муайян қисмини ишлаб чиқаришга жалб этиш мумкин бўлади. У инсон омили бўлмиш жонли меҳнаткаш кучидан фойдаланишни активлаштиради.

Ишлаб чиқариш резервларини ишга солишда ленинградликлар тажрибасидан фойдаланиш жуда муҳимдир. Улар ҳамма асосий фондларни чуқур ревизиядан ўтказиб, энг яхши замонавий асбоб-ускуналардан икки-уч сменада фойдаланишга, уларнинг эскирган қисмини эса ишлаб чиқаришдан соқит қилишга қарор қилдилар. Инсон омилини кучайтиришда унга ҳар томонлама қулай социал шароит — меҳнат қилиши, яшаши ва дам олиш учун бутун имкониятлар яратиб берилиши муҳимдир.

Ўтган ўн биринчи беш йиллик даврида мамлакат экономикасининг юксалиши ва самарадорлигининг ошиши натижасида халқимизнинг моддий ва маданий турмуш даражаси анча ўсди. Меҳнаткашларнинг реал даромадлари аҳоли жон бошига 11 процент кўпайди. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 13 процент ошиб, 1985 йилда 190 сўмга етди, колхозчиларнинг меҳнат ҳақи 29 процент кўпайиб ойига 150 сўмдан ошди. Меҳнатга ҳақ тўлаш соҳасида, унинг норма ва нормативларини янгилашда муҳим тадбирлар амалга оширилди. Бир қанча тармоқлардаги ишчи-хизматчиларнинг, шу жумладан кўмир саноати, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари анчагина қисмининг, халқ маорифи ходимларининг, енгил ва озиқ-овқат саноатининг бир қанча категориядаги ходимлари учун қўшимча имтиёзлар белгиланди ва амалга оширилди. Шу тадбирлар натижасида 20 миллиондан ортиқ кишининг меҳнат ҳақи кўпайди. Бундай чораларнинг амалга оширилиши ўн иккинчи беш йилликда давом эттирилади.

Инсон омилининг таъсирчан кучи ва ташаббуси ортишида халқ фаровонлиги, унинг маданий-маиший турмуш шароитларининг янада яхшиланиши, ижтимоий истеъмол фондларидан бериладиган тўловлар ва имтиёзлар ҳиссасининг ортиб бориши муҳим аҳамиятга эгадир. Ўтган ўн биринчи беш йилликда ижтимоий истеъмол фондларидан бериладиган тўловлар ва имтиёзлар 25 процент кўпайди.

Уй-жой проблемаси изчиллик билан ҳал этилмоқда. Ўтган беш йилликда жами саҳни 550 миллион квадрат метрдан ортиқ уйлар фойдаланишга топширилди. Бу 50 миллиондан ортиқ кишининг уй-жой шароитларини яхшилаш имконини берди. Республикамиздаги кўпгина область ва районларда колхоз-совхозларнинг марказий посёлкалари анча ободонлашди.

Лекин кўпгина корхоналарда, ташкилотларда, колхоз-совхозларда иқтисодий ҳамда социал ривожланиш планлари хўжакўрсинга тузилганлигига, ишлаб чиқаришдаги маиший шароитга етарлича эътибор берилмаётганлиги ҳолларини кўриш мумкин. Қишлоқ турмушини ташкил этиш жиддий масаладир. Бир қанча посёлкалар, қишлоқларнинг санитария ҳолати, уларни сифатли ичимлик сув, электр энергияси, газ билан таъминлаш, радио шохобчаси ва телефон алоқаси ёмон аҳволда. Масалан, қишлоқ жойлардаги чакана товар оборотининг ҳажми киши бошига ҳисоблаганда шаҳарлик ҳар бир кишига тўғри келадиган товар оборотининг ярмидан ҳам камроғини ташкил этади. Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми ҳам анча кам. Агар шаҳарда киши бошига бир йилда 23,8 сўмлик хизмат кўрсатилган бўлса, қишлоқда у 19,7 сўмни ташкил этади. Айниқса, мактабгача тарбия муассасалари билан таъминланиш жуда паст даражада. 1983 йилги маълумотга кўра республикамиз бўйича умуман болаларнинг 37 проценти боғча ва яслиларга жалб қилинган бўлса қишлоқ жойларда бу кўрсаткич атиги 14 процентга тенг бўлган. Партия XXVII съезди қарорларида КПСС социал сиёсатининг янги марралари белгилаб берилди. Бу соҳадаги муҳим вазифалар сифатида қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуришни жадаллаштириш, қишлоқ меҳнатчилари, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитлари тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш илгари сурилган.

Инсон омили ролини оширишда одамлар тўғрисида ҳар томонлама ғамхўрлик қилиш, халқ фаровонлигини муттасил юксалтириш ўзаро чамбарчас боғланган вазифалардир. Ўн иккинчи беш йилликда республика аҳолисининг пул даромадлари 19—20 процент ортади. Аҳоли учун халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш ҳажми анча кўпаяди Қишлоқ турмуши янада яхшиланади. Ўн иккинчи беш йилликда қишлоқ жойларда 18,5 миллион квадрат метр уй-жой барпо этиш мўлжалланган.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, ҳозирги даврнинг моҳияти бизда социализмни такомиллаштириш, уни ҳар томонлама янада ривожланишини таъминлашдан иборатдир.

Б. УМАРОВ,
Иқтисод фанлари кандидати, доцент.

Сиёсий билим ҳамма учун зарур

Бугун пропагандистлар куни. Шу муносабат билан мухбиримиз идеология фронтининг ана шу жангчиларидан баъзилари билан учрашиб, улардан олиб бораётган ишлари, янги ўқув йилига тайёргарликнинг бориши, бу соҳадаги ишларни яхшилаш юзасидан ўз таклифлари, фикр-мулоҳазалари ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

Абдулла ҚУРБОНОВ — Тошкент район савдо ва матлубот кооперацияси ходимлари касаба союз комитетининг раиси, партия сиёсий ўқуви пропагандисти.

— КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев Краснодар ўлкаси меҳнаткашлари билан олиб борган суҳбатларидан бирида шундай сўзларни тилга олди: «Агар биз ишни атайлаб чалкаштирадиган бўлсак, бир-биримизнинг кўзимизни бўяйдиган бўлсак, бунинг ҳеч кимга кераги йўқ... Ишларни ишчанлик билан, ошкора муҳокама қилиш, ишнинг моҳиятига етиб бориш муҳимдир».

Аввалambор шуни айтмоқчиманки, бу гапларнинг бизга ҳам бевосита дахли бор. Нима учун? Гап шундаки, ҳар бир ишни муваффақиятли олиб бориш учун ўқувдан ташқари журъат ва маҳорат, виждон ҳам сув билан ҳаводай зарур. Пропагандистлик тажрибамдан келиб чиқиб айтадиган бўлсам, партия сиёсий ўқувини олиб боришдек муҳим ишга баъзан панжа орасидан қаралаётганини, хўжалик, айтайлик, ўзим ишлаётган матлубот кооперацияси тармоқларида ҳам савдо ва план кетидан қувиб, кишиларнинг сиёсий онги, маданий савияси кейинги ўринга суриб қўйилаётганини кўрмасдан илож йўқ. Бунинг оқибати эса ўз-ўзидан маълум. Аҳолига маданий савдо хизмати кўрсатишга даъват этилган айрим шахслар орасида юлғичлик, тарозидан уриб қолиш, давлат ва харидорлар ҳақига хиёнат қилиш каби ярамас иллатлар ҳамон содир бўлмоқда.

Бу ўринда мен партия ва давлатнинг энг долзарб масалалар бўйича ҳужжатларини, қарорлар ва йўл-йўриқларини кам пропаганда қилаётирмиз демоқчи эмасман. Партиявий ҳужжатларда илгари сурилган ҳаётий масалаларнинг моҳияти, манфаатдорлик туйғуси одамларнинг онгига суст етиб бормоқда, улар конкрет ҳаёт билан етарли даражада боғланмаётир, пропаганда «хўжалиги»ни юритишда санъат ва маҳоратимиз етишмаяпти, ҳаёт тақозо этган проблемалар тингловчиларга содда ва лўнда қилиб тушунтириб берилмаётир, демоқчиман.

Рўй-рост айтадиган бўлсак, бунга баъзан сунъий тўсиқлар ҳам сабаб бўлмоқда. Масалан, баъзи кишилар сиёсий ўқувни, борингки пропагандистларни ҳам «регламент»га солиб қўймоқчи бўлишади. Олдиндан тузилган тайёр график, қатъий чегараланган режим, тўлғазилиши албатта зарур бўлган аллақандай бандлар... Қани, бу «қуюшқон»дан чиқиб кўр-чи?!

Ўтган йили савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ходимларидан 22 киши партия сиёсий ўқувида ўз билимини оширди. Уларга асосан КПСС XXVII съезди ҳужжатлари бўйича умумий маълумотлар берилди. Ўғилой Иброҳимова, Шавкат Боқиев, Мэлс Усмонов каби тингловчиларимиз машғулот программаларини чуқур ўзлаштиришга эришдилар. Бу эса, ўз навбатида уларнинг иш жараёнига ҳам ижобий таъсир кўрсатди.

Бугун—пропагандистлар куни

Партия сиёсий ўқуви — ижодий иш. Пропагандистлик эса активликни, ҳаётга шижоат билан аралашувни, жанговарликни талаб қилади. Янги ўқув йилига яқинлашиб борар эканмиз, ана шундай актив ҳаётий позицияни эгаллашни дилимизга тугиб қўйганмиз.

Дадажон ҲОЖИБЕКОВ — Ўрта Чирчиқ районидаги 11-колхозлараро кўчма механизациялашган колонна ёрдамчи хўжалигининг мудири, пропагандист:

— Бизга омад кулиб боқди, десам муболаға бўлмас. Ўтган йили 3 миллион 700 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилиб, план 104 процент бажарилди. Меҳнат унумдорлиги хийла ошди. Бу йилнинг 6 ойлик плани 106 процентга адо этилди. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан кейин хўжаликлар ҳаётида, ишлаб чиқаришни ривожлантиришда, қишлоқ қурилиши ишларида кескин ўзгаришлар содир бўлди.

Кишиларда меҳнатга бўлган қизиқиш, ижодий ташаббус ҳам тобора ортмоқда. Бунда, ҳеч шубҳасиз, партия сиёсий ўқишнинг таъсири сезилиб бормоқда.

Ўтган ўқув йилида 40 киши партия сиёсий ўқишида таълим олди. Уларнинг орасида Мустафо Илёсов, Газиз Газизулин, Убайдулла Аҳмедов, Минигул Муртазина каби омилкор қурувчилар, шижоатли, сўзи билан иши бир коммунистлар, сиёсий ташкилотчилар бор. Ўқишни ҳаётга яқинлаштириш, уни тубдан қайта қуриш, бир қолипдаги гап-сўзлардан қочиш, одамларнинг юксак даражадаги сиёсий онги учун курашиш, умуман идеология ишларининг меҳнат самарадорлигини оширишга таъсирини кучайтириш янги ўқув йилида олдимизда турган энг муҳим вазифалардандир.

Бобораҳим РУСТАМОВ — Коммунистик район алоқа узелининг бошлиғи, партия сиёсий ўқуви пропагандисти:

— Ўтган йили партия сиёсий ўқувига жалб қилинган 120 тингловчининг ҳаммасини ҳам бирдек баҳолаб бўлмайди. Беш қўл баравар бўлмаганидек, уларнинг орасида ҳам «ўқидингми, ўқидим» қабилида машғулотларга енгил-елпи муносабатда бўлганлар, ўз билимини ошириш билан номигагина шуғулланаётганлар оз эмас. Буни қаранг, худди шу сиёсий саводга бефарқ қараган баъзи раҳбар кишилар ўз участкаларида ҳам ишни барбод қилмоқдалар. Масалан, Свердлов номли ҳамда «Ленинский путь» колхозларида меҳнаткашларга кўрсатилаётган алоқа хизмати талабга жавоб бермаяпти.

Свердлов номли колхоз «Қизил ту» участкаси алоқа бўлимининг бошлиғи Раҳимбердиева йил давомида сиёсий машғулотларга «кўнгли тусаган» пайтда келди. Сабабини суриштирсангиз «ишнинг кўплигини», «улгуролмаётганини» рўкач қилади. Ҳолбуки, у бошқараётган бўлимда йил-ўн икки ой планлар гоҳ ярим ёрти бажарилиб, гоҳ бажарилмай ҳам қолаверади, интизом бўшашиб кетган, ишчилар қатъий меҳнат маромига риоя қилмаётирлар.

Бу мисолни келтирганимнинг боиси бор. Қаердаки сиёсий-тарбиявий ва ғоявий ишларга эътибор сусайтирилса, ўша жойда кишиларнинг меҳнат активлиги ҳам пасайиб кетади, одамлар қўл учида ишлайдиган бўлиб қоладилар.

Бу ўқув йилида ана шундай номақбул ҳодисаларга бутунлай барҳам бериш ниятидамиз. Машғулотларда қатнашадиган тингловчиларнинг аниқ рўйхатларини тузиб чиқдик, ўқишнинг ҳаёт билан алоқасини янада мустаҳкамлаш учун бутун чораларни кўрамиз.

Суратда: Коммунистик райони пропагандистларидан бир группаси.
А. Зуфаров фотоси.

● *Беш йиллик зарбдорлари*

● «ТАШХИМСЕЛЬМАШ» заводида ўзининг фидокорона меҳнати билан ҳурмат-эътиборга сазовор бўлган кўплаб ишчилар меҳнат қилади. Николай Липатов (юқорида) кўп йиллардан бери шу корхонада ишлаб келмоқда. У 19 нафар йиғувчи-слесарларга етакчилик қилади. Ветеран-ишчи бош бўлган коллектив социалистик мусобақада доим олдинги сафда бораяпти.

● ЗАВОДДА катта-ю-кичик А. Нагиевни меҳрибон мураббий сифатида яхши танийди. Унинг ўнлаб шогирдлари ҳозирги кунда мустақил ишлаб, устозлари ишончини оқлаб келишмоқда.

В. СИНЯГИН фотолари.

Қайта қуриш:

ТЎСИҚЛАР ВА МУАММОЛАР

ИЛМИЙ техника тараққиётини жадаллаштириш меҳнат коллективларида хўжалик юритишнинг янги шакл ва усулларини қўллашни тақозо этади. «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида бригада пудратини жорий этиш худди ана шундай асосий усуллардан бири бўлиб хизмат қиляпти. Хўжалик ҳисобида ишлаш заводдаги кўпчилик катта-кичик коллективларга ниҳоятда маъқул тушди. Бу ҳақда ўнлаб коллективлар жўшиб гапиришади. Ахир хўжалик ҳисобида иш юритишга ўтилгандан кейин бригаданинг ҳар бир аъзоси ҳам, корхона ҳам манфаатдор бўляптида. Бироқ кейинги пайтда айрим коллективларда мана шу илғор усулга нисбатан бироз совуққонлик билан қаралаётгани, эътибор сусайгани сезилиб қоляпти. Буни кўпчилик бригадаларнинг бир неча ой муқаддам эришган даражаларида тўхтаб қолганлигида кўриш мумкин.

Демак, хўжалик ҳисобида ишлашга ўтишнинг ҳал қилинмаган муаммолари ҳам кўндаланг бўлиб қолди. Мисол тариқасида 26-механика йиғув цехи тажрибасини олиб кўрайлик. Айни пайтда бу ерда 11 бригада коллективи хўжалик ҳисобида иш юритиш системасига ўтаяпти. Мирвоҳид Юсупов бошчилигидаги бригада эса бу усулга тўла ўтиб бўлди. Шуни айтиш кераки, хўжалик ҳисоби ҳамон янги ва тўла ўрганилмаган ишдир. Шунинг учун ҳам бригадалар бу усулга эҳтиёткорлик билан қадам қўйишмоқда. Янги ҳаракатнинг йўлбошчилари орасида эса М. Юсупов, Сергей Шульженко, Николай Григоренко, Виталий Соловцов бошчилигидаги бригадаларни алоҳида таъкидлаш мумкин. Энди Мирвоҳид Юсупов бригадаси тўғрисида чуқурроқ фикрлашамиз.

Бу бригада 1978 йилдан буён мавжуд. Уч йил муқаддам, бригада усули жорий этилаётганда коллективга яна беш кичик бригада келиб қўшилди.

— Ўшанда биз янги системанинг энг юқори чўққисига кўтарилган эдик,— дея эслайди бригадир.— Барча асосий кўрсаткичлар сезиларли даражада ошди. Мустаҳкам, жипслашган коллектив вужудга келди. Ўшандан буён атиги бир киши бригададан кетди — у ҳам бўлса олий мактабни тугатиб раҳбарлик ишига ўтди. Кўриниб турибдики, хўжалик ҳисобига ўтишда коллективимиз ташаббускор ва йўлбошчи бўлди. Янгиликни бригада аъзолари бутун вужудлари билан қабул қилдилар.

М. Юсупов бошлиқ бригада цехда биринчи бўлиб янги усулга ўтибгина қолмай, робот-манипуляторлар билан ишлайдиган автомат участкада биринчилар қатори иш бошлаганлардан ҳамдир. Бу ноодатий, ўрганилмаган иш бригаданинг барча аъзоларидан мустаҳкам билим ва тажриба талаб қилади. Коллектив кишилари эса худди атайлаб танлаб олингандек бу вазифани муваффақиятли уддасидан чиқишяпти. Ҳар бир киши токарь, фрезерчи, силлиқловчи, пармаловчи, созловчи каби бир неча касбларни ўзлаштириб олган. Ноил Гилямзанов, Жўра Жалилов, Давлат Бойжумановлар бригадага яқинда ишга келишди. Лекин қисқа вақт ичида бу коллективга қовушиб кетдилар. Бунда Татьяна Кунашук, Шамил Муҳамедшин, Валентин Пермяков каби тажрибали ишчиларнинг ҳиссаси салмоқлидир.

Бригада коллективи нуқсонсиз ишлаяпти, натижада асбобларни, ёнилғи-мойлаш материалларини, электр энергиясини, ҳавони тежаб қолишмоқда. Бироқ мана шу тежалган ресурслар эвазига тўланиши зарур бўлган ойлик мукофотни олмаяптилар.

— Албатта, иқтисод қилинган асбоб ва ёнилғи-мойлаш материалларини ҳисоблаш осон,— улар кўзга кўриниб туради. Лекин бригада шароитида электр энергияси ва ҳавони қандай қилиб ҳисоблаш мумкин? Бунинг учун бригаданинг иш жойига махсус счётчик ўрнатиш керак, — дейди бригадир.— Худди мана шу нарса хўжалик ҳисобида иш юритишда ҳозирча ўйланмаган.

Ҳа, моддий ресурсларни иқтисод қилишнинг ҳисоб-китоби шу тариқа муҳим муаммо бўлиб қоляпти. Бу тўғрида эса цех маъмурияти, қолаверса корхона маъмурияти жиддий бош қотириши зарур. Лекин кўзга кўриниб турган иқтисод учун ҳам мукофот тўланмаётганини қандай тушуниш мумкин? Масалан, ўтган ойда мазкур бригада коллективи анчагина асбобни тежаб қолди, мукофот эса тўланмади. Нега?

— Асбоблар хўжалиги бюроси (АХБ) берган маълумотга кўра бригадада тежамкорлик бўлмаган,— дейди цех меҳнатни ташкил этиш ва иш ҳақи бюросининг бошлиғи Л. Шубина.

— Қандай қилиб?

У сермаъно равишда елкасини қисади.

Демак, АХБ фаолиятини ўрганиб чиқиш зарур. У эскича ишлашга ўрганиб қолган ва бундан озод бўлолмаяпти. Ҳисоб-китоб қилиш учун алоҳида киши ажратиш лозим, уларнинг ўйлашича эса—бу ортиқча ташвиш, ортиқча ҳаракат. Бундан кўра рапортдаги «асбобларни тежаш» графаси рўпарасига «йўқ»ни ифодаловчи чизиқча тортиб қўйиш осонроқ. Хулоса шуки, АХБнинг айрим инженер-техник ходимлари ўз вазифасига лоқайдлик, совуққонлик билан қарашяпти.

Ҳолбуки, бригадаларнинг янги усулда ишлашини тўлиқ таъминлаш учун цех маъмурияти ва раҳбарлиги томонидан ижрочилик интизоми мустаҳкамланиши зарур. Ҳозирча эса механика-йиғув цехида меҳнат коллективлари билан ўрта бўғин раҳбарлари ўртасида номутаносиблик ўткир сезиляпти.

Ю. ЛИСОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ОТАЛИҚ АЛОҚАЛАРИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ТОШКЕНТ область партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлимида ижодий союзлар, коллективлар ҳамда театр-рассомчилик олий ўқув юрти партия ташкилотлари секретарларининг пахта йиғим-терими мавсумида оталиқ алоқаларини янада мустаҳкамлашга бағишланган кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда республика ёзувчилар, кинематографчилар, рассомлар, архитекторлар союзлари, «Ўзбекконцерт» бирлашмаси, Ўзбекистон Давлат филармонияси, театрлар, Тошкент давлат цирки, Тошкент Давлат консерваторияси, Тошкент маданият институти бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари қатнашдилар.

Ижодий коллективларнинг пахтакор районларга чиқиш графиги белгилаб олинди. Яқин кунлар ичида колхоз-совхозларнинг дала шийпонлари, клублари, маданият саройларида Навоий номидаги Ўзбекистон Давлат академик опера ва балет катта театри, Ҳамза номли, Муқимий номли, «Ёш гвардия», сатира, оперетта театрлари, «Баҳор», «Ялла», «Лазги», «Садо», «Шодлик» ансамблларининг коллективлари ўз санъатларини намойиш қиладилар.

Шунингдек, ёзувчилар, шоирлар, рассомлар ҳам пахтакорлар, механизаторлар билан учрашувларга отланадилар.

ОБУНА—87

КЎП ЙИЛЛИК ҚАДРДОНИНГИЗ

«Саодат» журнали ҳозир салкам 909 минг хонадонга кириб бораяпти. Ҳар йили юзлаб аёлларимиз меҳнати, ижоди, орзу ва мақсадлари, меҳнатдаги ютуқлари, қизиқиш ва ўй-ташвишлари «Саодат»да ўз ифодасини топаяпти.

«Саодат» журнали 1987 йилда ҳам Сизнинг хонадонингизга меҳмон бўлиб эмас, яқин дўст, доно ва беминнат маслаҳатгўй, энг муҳими — қалбингизга маънавий ҳузур ва юксак руҳ бағишловчи қудратли сўз бўлиб кириб боради. Сиз билан меҳрибон ва зукко онадек самимий суҳбат қуради. Ўзингиз ҳал қилолмаган саволларингизга жавоб беради. Бериладиган энг яхши ҳикоялар, шеърлар ва санъат асарлари дилдилингизга сингиб, ҳаётга, воқеликка муносабатингизни бир поғона бўлса-да юксакликка кўтаради.

Журналимиз муқовасида ва рангли саҳифаларида тараққиётимизни жадаллаштиришга ҳисса қўшаётган илғор замондошларимизнинг суратларини кўрасиз. Уларнинг иш услуби, турмуш тарзи сизга албатта ибрат бўлади, деган умиддамиз.

Ҳаётимиз тобора олға қадам босаяпти. Журнал ҳаётнинг долзарб муаммоларини кўтариб чиқишда, замон юкини ўз елкасида олға элтишда, тўғри сўз, одил ҳакам бўлишда яна давом этаверади. Ҳа, «Саодат» журнали мана олтмиш бир йилдирки, оммани партия ва ҳукуматимиз қарорларини бажаришга, халқимизни янгича яшашга даъват этиб келмоқда.

Журналимизнинг мақсадлари катта. Тараққиётимизга ҳалақит бераётган салбий ҳолатларга қарши кураш олиб борамиз. Муҳаббат, поклик, фидойилик, бурч ҳақида қизғин мунозаралар уюштирамиз. Бекалик санъати, аёллик, келинлик нафосати, она меҳри, фарзандлар тарбияси ҳақида қизғин суҳбатлар қурамиз.

Республикамизнинг таниқли ёзувчилари ўзларининг энг яхши асарларини «Саодат»хонларга туҳфа этиш ниятидалар. Бундан ташқари, «Биз сув ичган дарёлар», «Мен севган адабий қаҳрамон», «Бахт овози», «Қардошларимиз адабиётидан саҳифалар» рубрикалари остида ҳам классик ёзувчиларнинг ва қардош халқлар адибларининг энг яхши асарлари «Саодат» саҳифаларидан ўрин олади. Янги рубрикалар очиш ва журналхонларни қизиқтирган энг баҳсли муаммолар ҳақида ёзиш ниятимиз бор. Бу — «Юзма-юз суҳбат», «Бизга аталган кун», «Ҳақиқат — бош мезон» ва бошқалар. Бевосита инсон тарбияси, янги урф-одатларни тарғиб қилиш билан боғлиқ очерклар, атеистик мавзудаги мақолалар, кийиниш, орасталик, назокат ҳақидаги маслаҳатларнинг келгуси йилда янада қизиқарли, мазмунли бўлишига эришмоқ орзу-ниятимиздир.

Журналимиз шу йил сентябрь ойидан бошлаб, марказий журналлар «Работница» ва «Крестьянка» типида нашр этилиб, унга янгидан саккиз саҳифа қўшилди. Илова тарзида бериладиган варақалар мазмунан бойиган ҳолда журнал саҳифаларига кўчди. Бу албатта журналхонларнинг кун сайин ўсиб бораётган дид ва талабларига мосдир. Санъатсеварлар учун махсус «Азиз меҳмонимиз» номли янги рубрика очдик, унда навбати билан таниқли хонандалар Насиба Абдуллаева, Шерали Жўраев, Муножот Йўлчиевалар ҳақида қизиқарли ҳикоялар ёритиб боряпмиз. Янги йилда бу ишни яна давом эттирамиз, халқ эътиборига тушган санъаткорлар, шоирлар, ёзувчию олимлар азиз меҳмонимиз бўлишади.

Азиз опа-сингиллар, дугоналар! Шу кунларда барча газета-журналларга обуна қизғин давом этаяпти. Ўз «Саодат»ингизга обуна бўлишни унутманг. «Саодат» Сизни севади, Сизга ошиқади. Кўп йиллик қадрдонингиз билан суҳбатни яна давом эттирасиз, деган умиддамиз.

Санъат МАҲМУДОВА,
«Саодат» журнали редакторининг ўринбосари.

МЕХАНИЗАТОРЛАР ТАШАББУС БОШЛАШДИ

Мавсумни 22 кунда тугаллашмоқчи. Бунга қандай эришилади?

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Свердлов номли колхоз механизаторлари мавсумга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўришди.

Хўжаликда олдиндан пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан қисқа фурсатда, нобудгарчиликсиз ўтказиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди. Унда мавсумни 22 иш кунида тугаллаш белгиланган. Бунга қандай қилиб эришилади?

— Техникага таянамиз,— деди колхоз бош инженери Ў. Қистовбоев.— 19 та пахта териш агрегати, 40 та тележка ва бошқа зарур техника икки бор синовдан ўтказилди. 670 гектар майдондаги ғўза 5 та ОВХ агрегати ёрдамида дефолиация қилинди. Махсус комиссия ишнинг сифатини дарҳол назоратдан ўтказди. Баъзи барги тўла тўкилмаган ерлар қайтадан дефолиация қилинди. Хуллас, машиналарга кенг иш фронти очилди.

Фақат бугина эмас. Колхозда терим агрегатларида меҳнат қиладиган механизаторларни тайёрлашга ҳам катта эътибор берилди. Уларнинг малакаси оширилди. Ўтган йили юқори натижаларга эришган «зангори кема» капитанлари ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар. Бу йил хўжаликда умумий ҳосилнинг 80 процентдан ортиғи машинада терилади. Ҳар бир агрегатнинг ўртача иш унуми мавсумда 100—120 тоннани ташкил этади. Бунга асос бор. Ҳар бир механизатор ўзи ишлатадиган терим агрегатини ўзи ремонтдан чиқарган.

Хўжаликда бригадалараро ташкил этилган мусобақага якун ясашда ҳам машиналардан фойдаланиш самарадорлиги ҳисобга олинади. Колхознинг Сотиболди Каримбоев, Сарсенбой Баратов, Туржон Илёсбеков сингари ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда бу йил камида 85 процент ҳосил машиналарда териб олинади. Ўтган мавсумда 140—150 тоннадан пахта терган Абдураҳмон Мусаев, Сулаймон Шахов, Нишон Турсунбоев сингари механизаторлар бу йил янада юқори натижаларга эришиш ташаббуси билан чиқдилар.

Хўжаликда ҳал қилувчи мавсумга ана шундай тайёргарлик кўрилди. Съездлар йилида деҳқонлар давлатга 2345 тонна пахта етказиб берадилар.

У. ҲАМИДОВ.

СПИРАЛЛИ ШПИНДЕЛЛАР ЎРНАТИЛДИ

ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш инженерлари институтининг Ўрта Чирчиқ районидаги ўқув хўжалиги деҳқонлари минг гектар майдонда ғўза ўстирдилар. Парвариш кўнгилдагидек ўтказилганлиги туфайли, далаларда мўл ҳосил тўпланди. Айни кунларда миришкорлар область пахтакорлар Совети тавсияларига амал қилиб етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини машиналар ёрдамида йиғиштириб олиш учун курашаяптилар.

Бу йил 18 та терим, 4 та кўсак териш машиналари далага чиқазилди. 20 кишидан иборат 2 та терим отряди тузилди. 8 та пахта териш агрегатига спиралли шпинделлар ўрнатилди. Бу ҳосилнинг ерга тўкилмаслигини таъминлайди.

Механизаторлар Яхё Мавлудов, Эркин Ҳакимов, Дархон Ҳасановлар ўзлари бошқарадиган агрегатлар созлигини қайта-қайта кўздан кечириб иш бошладилар.

С. ҚУРБОНҚУЛОВ.

ИЖОДИЙ УЧРАШУВ

Бекобод районидаги Ойбек номли совхознинг А. Эргашев бошлиқ бригада дала шийпонида совхоз меҳнаткашларининг ёзувчилар билан учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувда Улуғ Ватан уруши иштирокчиси, таниқли шоир, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Назармат ҳамда Абдумутал Ҳамроевлар ўзларининг янги битилган шеърларидан намуналар ўқиб бердилар. Айниқса, Назарматнинг ҳарбий-ватанпарварлик мавзуида ёзган шеърлари совхоз меҳнаткашлари олқишига сазовор бўлди.

Н. АБДУЛЛАЕВА.

ПАХТАЧИЛИК ЛАБОРАТОРИЯСИ

ОҚҚЎРҒОН районидаги 22-ўрта қишлоқ ҳунар-техника билим юртида кўплаб ихтисосликлар қатори пахтачилик агрономлари ҳам тайёрланади. Бир неча йилдирки, билим юртининг бу бўлимида таҳсил олаётган талабалар назарий билимларини пахта майдонларида амалиёт билан мустаҳкамлаб боришмоқда. 1982 йилдан буён билим юртида махсус бригада ташкил этилиб, уларга шу райондаги Охунбобоев номли колхоздан 50 гектар ер ажратиб берилди. Шундан бери талабалар ҳар гектар ердан ўртача 30—32 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олмоқдалар. Бу йил эса Асқар Тошбоев етакчилик қилаётган ёш пахтакорлар бригадаси аъзолари ҳосилдорликни гектар бошига 34 центнерга етказишга аҳд қилишган.

Ҳунар-техника билим юртида ёш пахтакорларнинг унумли ишлаб, яхши дам олишлари учун шарт-шароит яратиб берилган. Уларнинг далага бориб-келишлари учун алоҳида автобус ажратилган, ҳар куни шийпонда иссиқ овқат ташкил этилмоқда. Пахтачиликдан олинаётган даромад билим юртининг ўқув базасини мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

А. МУСТАФОЕВ.

АГИТБРИГАДАЛАР ДАЛАЛАРДА

Пахта йиғим-терими бошланиб кетган айни кунларда Коммунистик районида «Политотдел», «Правда», Свердлов номли, «Ленинский путь», «Ўзбекистон» колхозлари комсомол-ёшлари ва Янгибозор маданият уйи ҳаваскорларидан иборат 7 та агитбригада иш бошлади.

Ўз сафига комсомол активлари, лектор ва пропагандистлар, механизатор ва ишлаб чиқариш илғорлари, ҳаваскор хонанда ва раққосаларни бирлаштирган мазкур агитбригадалар колхоз клублари, дала шийпонларида бўлиб, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг самарали меҳнатдан кейинги дам олиш соатлари мароқли ўтиши учун хизмат қиладилар.

Р. ЙУЛЧИЕВА.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР

АМАЛИЙ ВАЗИЯТДА ЎТДИ

ЖЕНЕВА, 25 сентябрь. (ТАСС). Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши билан Европа Иқтисодий Ҳамжамияти ўртасидаги мулоқотлар ва эришилган аҳдномалар натижасида 22—24 сентябрь кунлари Женевада Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ва Европа Иқтисодий Ҳамжамияти экспертлари делегацияларининг учрашуви бўлиб ўтди. Делегацияларга Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши секретарининг ўринбосари Здзислав Куровский ва Европа ҳамжамиятлари комиссияси бўлимининг бошлиғи Жон Маслен бошчилик қилдилар. Учрашув бир-бирлари билан танишишдан иборат бўлди ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши билан Европа Иқтисодий Ҳамжамияти ўртасида расмий муносабатларни ўрнатиш йўллари ҳамда воситаларини муҳокама қилиш мақсадини кўзлади. Ушбу масалани муҳокама қилиш Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг секретари В. В. Сичев таклиф этган қўшма декларация лойиҳасига қаратилди.

Шу муносабат билан Европа Иқтисодий Ҳамжамияти экспертларининг делегацияси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши экспертларининг делегациясига мурожаат этиб, бир қанча масалаларни тушунтириб беришни илтимос қилди.

Учрашувда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши билан Европа Иқтисодий Ҳамжамияти ўртасида конкрет ҳамкорлик соҳалари тилга олинмади.

Учрашув яхши амалий вазиятда ўтди. Экспертлардан иборат бошқа бир учрашувни ўтказиш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

ГОЛЛАНДИЯ АҚШ ҲАРАКАТЛАРИНИ ҚОРАЛАЙДИ

ГААГА, 25 сентябрь. (ТАСС). Нидерландия ҳукумати 25 нафар совет дипломатини чиқариб юбориш Қўшма Штатларнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига нисбатан олган мажбуриятларига хилоф эканлиги тўғрисида шу халқаро ташкилот бош секретарининг фикрини қўллаб-қувватламоқда. Нидерландия бош министри Р. Любберс Голландия парламентининг иккинчи палатасида сўзга чиқиб, ана шуларни айтди. Бош министрнинг сўзларига кўра Голландия Америка маъмурларининг хатти-ҳаракатини қоралайди.

МАШИНАСОЗЛАР ХАЛҚАРО ЯРМАРКАСИ

● ПРАГА. Чехословакиянинг Брно шаҳрида халқаро машинасозлик ярмаркаси бўлиб ўтди. Бу йил ярмаркада қатнашувчилар сони рекорд даражада бўлди — жаҳоннинг 30 мамлакатидан тўрт мингтадан кўп фирма ва ташқи савдо бирлашмалари ўз маҳсулотларининг намуналарини кўрсатди.

Брно ярмаркаси социалистик мамлакатлар машинасозликда электроника ишлатиши соҳасида эришган ютуқларнинг эътиборли кўриги бўлди. Анъанага кўра, совет ташқи савдо бирлашмалари катта экспозиция кўрсатди. Уч минг квадрат метрдан ошадиган майдонда машинасозлик маҳсулотлари, программа билан бошқариладиган ишлов берувчи станоклар, автомобиллар, тўқув машина-ускуналари, авиация техникасининг янгиликлари кўрсатилди. Олинган мукофотлар совет маҳсулотларининг техникавий даражаси юқори эканлигидан далолат беради. СССРнинг экспонатлари тўртта олтин медаль билан тақдирланди.

● Карочи, Лахор, Пешовар ва Покистоннинг бошқа шаҳарларида ҳукуматга қарши намойишлар бўлиб ўтди. Касаба союзларининг даъвати билан Карочида бўлиб ўтган намойиш иштирокчилари барча сиёсий маҳбусларнинг қамоқдан озод этилишини талаб қилдилар.

Суратда: Карочида бўлиб ўтган намойиш вақтида.

АФП—ТАСС фотоси.

ҚОҲИРА МЕТРОСИ

● ҚОҲИРА. Қоҳира метрополитенининг биринчи участкаси фойдаланишга топширилди. Тоннелнинг узунлиги бир ярим километрга борадиган участкаси Миср пойтахтидаги метронинг икки дастлабки станциясини бир-бири билан боғлайди.

Метро қуриш ҳозир Мисрда амалга оширилаётган энг муҳим лойиҳалардан биридир. Африкада аҳолиси қарийб 12 миллион кишига борадиган шу катта шаҳарга замонавий тезкор метрополитен аллақачон зарур эди. У пассажирларни тўхтовсиз ташиб туришга ва ўткир транспорт проблемасини бироз бўшаштиришга имкон беради. Қоҳиранинг автомобиллар тўлиб кетган маркази шу проблемадан айниқса қийналарди. Метронинг 24 километр узунликдаги тармоқларидан бири шаҳарнинг марказий районларини Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган катта металлургия комплекси жойлашган Хилвон шаҳрининг марказий районлари билан боғлайди.

Қоҳира метросининг жами узунлиги 42 километрга боради.

(ТАСС, 25 сентябрь).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ТОКИО. Бугун эрталабдан бошлаб Япониянинг Иводзима ороли устидаги осмон ёпиқ ҳарбий зона деб эълон қилинди. Накасонэ ҳукуматининг Иводзима районини транспорт министрлиги ихтиёридан олиб, миллий мудофаа бошқармаси ихтиёрига берувчи ордонанси кучга кирди. Бу — Тинч океанида иккинчи жаҳон урушида энг шафқатсиз жанглар бўлиб ўтган машҳур оролни стратегик таянч базасига айлантириш йўлидаги яна бир қадамдир. 1945 йил февралида Иводзима учун беш кун давом этган жангда 30 мингга яқин Америка ва япон солдатлари ҳалок бўлган эди. Мана энди урушдан кейин 40 йил ўтгач, орол АҚШ ва Япониянинг Тинч океанидаги операцияларининг биргаликдаги марказига айлантирилмоқда.

СЕУЛ. Сеул режими «Осиё спорт ўйинлари ўтказиш вақтида тартибни таъминлаш» баҳонаси билан авж олдириб юборган полиция таъқибларининг қурбони Жанубий Кореяда 260 минг кишидан ошиб кетди. Маъмурлар турли «жиноятлар» учун деярли 50 минг кишини қамоққа олдилар, қолганларга нисбатан жарима солинди ёки огоҳлантирилди. Чон Ду Хван диктатурасининг жуда кўп ғоявий душманлари, биринчи навбатда Корея ярим ороли жанубида демократияни тиклаш учун активроқ кураш олиб бораётган студентлар қамоқда ётган жиноятчилар ёнига ташланди.

КАНБЕРРА. Австралиянинг Сидней шаҳридаги университет студентлари ўз ўқув юртларини «тинчлик университети» деб эълон қилдилар. Бу ҳақда студентларнинг махсус чақирилган умумий йиғилишида қарор қабул қилинди, деб ёзади бугун «Гардиан» газетаси. Студентлар университет лабораторияларидан ҳарбий тадқиқотлар ўтказиш учун, жумладан Рейганнинг «самовий урушлар» программаси доирасидаги тадқиқотларни ўтказиш учун ҳар қандай фойдаланишни рад этувчи резолюцияни ҳам маъқулладилар. Студентлар Австралия территориясидаги Америка ҳарбий базаларини тугатишга ва Тинч океани жанубий қисмини ядросиз зонага айлантиришга даъват этдилар.

ГАВАНА. Кариб ҳавзасидаги оролда жойлашган Сент-Люсия давлати пойтахти Кастрида ҳамдўстлик мамлакатлари молия министрларининг кенгаши очилди. Кенгашда Буюк Британия ҳамда унинг собиқ мустамлакалари бўлган 47 давлатнинг салкам 300 вакили қатнашади. Улар халқаро валюта фонди ва умумжаҳон банкининг бўлажак йиллик ассамблеяси билан боғлиқ бўлган бир қанча масалаларни муҳокама қиладилар.

(ТАСС, 25 сентябрь).

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

29 сентябрь, душанба

МОСКВА-I. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — В. Ковтун чалади. 16.30 — «Горнчилар, қаердасиз!». 17.30 — «Объектив». 17.45 — «Бизнинг истеъдодимиз». Бадиий фильм, 1-серия. 19.00 — «Дунё воқеалари». 19.15 — «Ҳушёрлик — ҳаёт нормаси». 19.45 — Футбол шарҳи. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 21.20 — А. Глазунов. «Лирик поэма». 21.30 — «Время». 22.05 — «Саҳна кўзгуси». 23.20 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий оммабоп фильм. 10.05 — «Рус тили». 10.55 — Илмий оммабоп фильм. 11.05 — «АБВГДейка». 11.35 — Тарих. 12.05 — «Фан ва турмуш». 13.05 — Умумий биология. 13.35 — Ўқитувчига — музика сабоғи. 14.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!» 19.50 — К. Заклинский рақсга тушади. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Халқаро панорама». 21.30 — «Время». 22.05 — «Шўх бўйдоқлар». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Ватанимни шарафлайман!». 8.10 — Телефильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — Илмий-оммабоп фильм. 17.05 — Болалар учун фильм. 17.30 — Физика. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — «Пионерлар мамлакатида». 19.00 — «Ёшлик». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — Ҳажвий новеллалар. 20.30 — «Ахборот». 20.55 — М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясининг 50 йиллигига. 21.30 — «Время». 22.05 — «Эртага — премьера».

ТОШКЕНТ-II. 19.30 — «Гуллаб-яшнаётган маскан». 20.05 — «Ер ва эл». 21.00 — «Фан — ишлаб чиқаришга». 21.30 — «Время».

30 сентябрь, сешанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Шахмат. Жаҳон чемпионати. 10.00 — «Бизнинг истеъдодимиз». Бадиий фильм, 1-серия. 11.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — «Инсон ва табиат». 16.00 — Концерт. 16.25 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 17.00 — Ҳужжатли фильм. 17.40 — Волейбол. Жаҳон чемпионати. 18.00 — «Бизнинг истеъдодимиз». Бадиий фильм, 2-серия. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Москва». Кинокўрсатув. 19.45 — Мультфильм. 19.55 — Ҳужжатли фильм. 20.25 — «Фауст». Трагедиядан саҳналар. 21.30 — «Время». 22.05 — «Фауст». Трагедиядан саҳналар. 2-қисм. 23.15 — «Дунё воқеалари». 23.30 — «Телетомошабин ҳамроҳи». 24.00 — Волейбол. Жаҳон чемпионати. 00.20 — Шахмат. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Француз тили. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Эстетик тарбия. 11.35 — Тарих. 12.05 — «Шахмат мактаби». 13.10 — Музика. 14.10 — «Тарих сабоқлари». 14.55 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ритмик гимнастика. 19.15 — «Уч серёгин куни». Бадиий фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.15 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт. 22.30 — Хоккей. МАСК — «Динамо» (М).

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Пионер телетайпи». 8.10 — «Хиёбонда дам олиш». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — Ўзбек мактабларида рус адабиёти. 17.05 — Телефильм. 17.30 — Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — «Орзу». 18.45 — «Йилдиз» журнали — меҳмонимиз. 19.00 — «Нозneъмат бунёдкори». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Меҳрибон қўллар». 20.30 — «Ахборот». 20.55 — «Фарғона тонг отгунча». Спектакль. 21.30 — «Время». 22.05 — Спектаклнинг давоми. 23.35 — «Бугун оламда нима гап?».

ТОШКЕНТ-II. 19.30 — «Журъат». Бадиий фильм. 21.00 — «Қишга тайёргарлик қандай бормоқда?». 21.30 — «Время».

1 октябрь, чоршанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Бизнинг истеъдодимиз». Бадиий фильм, 2-серия. 11.00 — «Ҳайвонот оламида». 12.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Концерт. 16.15 — Ҳужжатли фильм. 17.05 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.35 — Ҳужжатли фильм. 18.10 — «Бизнинг истеъдодимиз». Бадиий фильм, 3-серия. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Илмий-оммабоп фильм. 19.45 — Концерт. 20.00 — «Назария масалалари». Суҳбат. 20.45 — Эмиль Гилельс концертларида. 21.30 — «Время». 22.00 — Футбол. Европа кубоклари. 24.00 — «Дунё воқеалари». 00.15 — Волейбол. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Жамиятшунослик. 10.05 — Немис тили. 11.05 — Оилавий турмуш этикаси ва психологияси. 11.35 — Ўқув кўрсатуви. 12.05 — Ҳужжатли фильм. 13.05 — Умумий биология. 13.35 — Тарих. 14.35 — «Шанба — ота-оналар куни». 15.35 — Қишлоқ янгиликлари. 16.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Саёҳатчилар клуби». 19.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Замондошлар». 21.10 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Время». 22.00 — СССРда Болгария маданияти кунларининг ёпилиши.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — Студент ёшлар учун. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — «Пионер телетайпи». 17.00 — «Рус тили — армия хизматига чақирилувчиларга». 17.30 — Жамиятшунослик. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — «Қизиқарли учрашувлар». 18.40 — Мультфильм. 19.00 — «Интенсивлаш — беш йиллик шиори». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Хирмонингизга барака!». 20.10 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.55 — Халқаро музика кунига. 21.30 — «Время». 22.05 — «Гулдастани кимга ҳадя этайлик!». 22.50 — «Сенинг замондошинг». Бадиий фильм, 1-серия.

ТОШКЕНТ-II. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Ритмик гимнастика. 20.10 — «Вернер Хольт саргузаштлари». Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — «Время».

2 октябрь, пайшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Шахмат. Жаҳон чемпионати. 10.00 — «Бизнинг истеъдодимиз». Бадиий фильм. 3-серия. 11.05 — «Саёҳатчилар клуби». 12.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Концерт. 16.30 — Шахмат мактаби. 17.05 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 17.50 — «Сиз яратган боғ». 18.20 — Концерт. 18.40 — Мультфильм. 18.55 — «Дунё воқеалари». 19.10 — Волейбол. Жаҳон чемпионати. 19.40 — Футбол. Европа кубоклари. 21.30 — «Время». 22.05 — «Тик қиялйкда». Бадиий фильм, 1-серия. 23.10 — «Дунё воқеалари». 23.25 — Шахмат. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Испан тили. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Я. Смеляков поэзияси. 11.35 — Зоология. 12.00 — «VII асрда рус санъати». 13.10 — Ўқитувчи экрани. 14.10 — «Ўн беш ёшли капитан». Бадиий фильм. 15.30 — В. Маяковский. «Мен кашф этган Америка». 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Музикали киоск». 19.15 — «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 19.45 — Ритмик гимнастика. 20.15 — «Олис йўл». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Ўсимликлар дунёси». 21.30 — «Время». 22.05 — Футбол. МАСК — «Пахтакор».

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — Телефильм. 8.10 — «Беш йиллик одимлари». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — «Бойчечак». 17.05 — Телефильм. 17.30 — Ботаника. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — «Ёшлик». 19.00 — Телефильм. 19.10 — «Атеистик тарбияни ҳозирги давр талаблари даражасига кўтарайлик». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Шарқ юлдузи» журнали саҳифаларида. 20.30 — «Ахборот». 20.55 — Фильм-концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Футбол. МАСК — «Пахтакор».

ТОШКЕНТ-II. 19.30 — Мультфильм. 19.35 — «Вернер Хольт саргузаштлари». Бадиий фильм, 2-серия. 21.00 — «Авлодлар эстафетаси» 21.30 — «Время».

3 октябрь, жума

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 10.15 — Концерт. 10.55 — Янгиликлар. 12.45 — Концерт. 14.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.15 — «Рус тили». 15.45 — «Сенинг остонангда». Бадиий фильм. 17.00 — Ҳужжатли фильм. 17.20 — «Рус музейи». 17.50 — «Этик кийган мушук». Музикали эртак. 18.15 — «Ишчилар йиғилиши». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.35 — «Ҳамдўстлик». 20.05 — «Дунё ва ёшлар». 21.30 — «Время». 22.05 — «Тик қияликда». Бадиий фильм, 2-серия. 23.20 — «Дунё воқеалари». 23.35 — Э. Пьеха куйлайди.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Тарих. 10.00 — Инглиз тили. 10.30 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Жамиятшунослик. 11.35 — Ўқув кўрсатуви. 12.05 — «Онамларнинг мактаби». 13.10 — Умумий биология. 13.40 — «Вальс-фантазия». 14.10 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 15.10 — Ж.-Б. Мольер. «Мешчан дворянликда». 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 19.20 — «Сибирь тупроғи». 19.50 — Реклама. 19.55 — Концерт. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Пётер Шрайер куйлайди». 22.30 — Хоккей. МАСК — «Химик».

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Ўринбосарлар улғаймоқда». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — Цирк. 17.15 — Телефильм. 17.30 — Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилига ўргатиш. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — «Иқтисодий шарҳ». 19.00 — «Тинчлик кабутарлари». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Идеология иши — бутун партиянинг иши». 20.20 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.55 — «Хотира куни». Видеофильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Чорвадор». 22.35 — «Сенинг замондошинг». Бадиий фильм, 2-серия.

ТОШКЕНТ-II. 19.30 — Ритмик гимнастика. 19.50 — «Шиддат». Бадиий фильм. 21.10 — КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга! 21.30 — «Время».

4 октябрь, шанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Шахмат. Жаҳон чемпионати. 10.00 — Мультфильмлар. 10.30 — Фильм-концерт. 10.55 — «Горнчилар, қаердасиз!». 11.25 — «Қадрдон ўлка ҳақида». 12.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.50 — Концерт. 16.05 — «Онамларнинг мактаби». 16.40 — Ҳужжатли фильм. 17.00 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 18.00 — «Вигандас Тельккис қўшиқлари». 18.30 — «Дарсдан сўнг». 19.00 — Мультфильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Қайта қуриш давом этмоқда». 19.55 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Тик қияликда». Бадиий фильм, 3-серия. 23.10 — «Дунё воқеалари». 23.25 — Шахмат. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «Тик қияликда». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 11.30 — Ҳужжатли фильм. 11.50 — «Фан ва турмуш». 12.20 — Илмий-оммабоп фильм. 12.35 — «Рус тили». 13.05 — Ўқитувчига — музика сабоғи. 14.10 — Телетомошабинларнинг хатларига жавоблар. 15.05 — Мурманск телевидение студиясининг программаси. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Илмий-оммабоп фильм. 19.00 — Халқ куйлари. 19.15 — «Ёмғир ёғади». Телеспектакль. Танаффусда — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 21.30 — «Время». 22.00 — Спорт программаси.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Ленин ҳақида ҳикоялар». 8.10 — Ҳужжатли фильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Ҳужжатли фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.20 — «Зарница-86». 19.00 — «Мактаб ислоҳоти — ҳаётга!». 19.30 — «Ахборот». 19.55 — «Оламга саёҳат». 20.30 — «Ахборот». 20.55 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».

ФРУНЗЕ. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Телефильм. 18.35 — Реклама. 18.45 — «Ўқитувчиларга совға». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — Сатирик award тележурнал. 20.20 — Манзарали фильм. 20.30 — «Мезгил». 21.00 — Баскетбол. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ыркесе». Чуй райони. 23.35 — «Чет элдик кабарлар».

5 октябрь, якшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмик гимнастика. 10.15 — Киножурнал. 10.25 — «Спортлото». 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 12.05 — «Тонгги почта». 12.35 — «Саёҳатчилар клуби». 13.35 — «Музикали киоск». 14.05 — «Қишлоқ янгиликлари». 15.05 — Математика ўқитувчиси В. С. Шаталов билан учрашув. 16.30 — Мультфильм. 16.40 — Ҳужжатли фильм. 17.10 — Волейбол. Жаҳон чемпионати. 17.40 — «Эртак ҳузурида меҳмонда». 18.50 — «Икки хил позиция». 17.55 — «Потапов ҳаётидан». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Сиз бунга қодирсиз». 22.50 — ГДРдан эстрада кўрсатуви. 23.40 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг!». 9.15 — «Тик қияликда». Бадиий фильм, 3-серия. 10.20 — «Онамларнинг мактаби». 10.50 — Концерт. 12.10 — «Рус тили». 12.40 — Ҳужжатли фильм. 13.35 — «Навқирон йигитлар». Бадиий фильм. 14.45 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 15.15 — «Терговни билимдонлар олиб боради». Телеспектакль, 1- ва 2-қисмлар. 17.45 — Волейбол. Жаҳон чемпионати. 18.30 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 19.30 — «Ҳайвонот оламида». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Авлодлар хотираси». 21.15 — А. Корсаков чалади. 21.30 — «Время». 22.05 — Футбол. Йўқлама.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Ҳужжатли фильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Биргаликда куйлаймиз». 10.00 — СССР халқлари ёзги спартакиадаси. Бадиий-спорт байрами (такрорий). 11.05 — «Истеъдод». 11.25 — «Шахмат мактаби». 12.05 — «Зимородок». Бадиий фильм. 13.25 — «Қувноқ стартлар». 14.20 — «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 14.50 — Реклама. 18.05 — Болалар учун фильм. 19.00 — Болалар учун концерт. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Устоз ва мураббий». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Ассалом, устоз». 21.30 — «Время». 22.05 — «Инсон ва замин». 22.35 — Музикали программа.

ДУШАНБА. 18.20 — «Ильич набиралари». 18.50 — Реклама. 19.00 — «Новости». 19.20 — «Хотира». 20.15 — Кинолавҳа. 20.30 — «Ахборот». 20.55 — «Шарқ ренессанси». 21.30 — «Время». 22.05 — «Сизга муваффақият тилаймиз, пахтакорлар!». 22.40 — Янгиликлар. 22.50 — «Жиноий-қидирув бўлими бошлиғи ҳаётидан». Бадиий фильм.

БУГУН ВА ЭРТАГА

Меҳнаткашларининг дам олиш кунларини янада мазмунли ўтказиш мақсадида областимиз шаҳар ҳамда районлари маданият ва истироҳат боғлари, стадионларда қуйидаги тадбирларни ўтказиш режалаштирилган:

● ТОШКЕНТ. «Ўзбекистон Ленин комсомоли номли» маданият ва истироҳат боғида халқаро тинчлик йилига бағишланган анъанавий дўстлик карнавали ўтказилади. Унда пойтахтимиз маданият саройлари, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерт программалари, театрлаштирилган чиқишлари, ҳазил эстафеталари намойиш этилади.

● Горький номли маданият ва истироҳат боғида эса якшанба куни тошкентликлар учун «Ер юзида тинчлик бўлсин!» шиори остида оммавий сайил ўтказилади. Сайилда бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерт программаси, «Ёш ленинчи» «Комсомолец Узбекистана», «Ленин учқуни», «Пионер Востока» газеталари ходимларининг ёш мухбирлар билан учрашувлари, кичкинтойлар қўллари билан ясалган совғалар кўргазмаси ҳамда Тошкент театр ва рассомлик санъати институти студентларининг чиқишлари бўлади.

● ТОШКЕНТ РАЙОНИ. Якшанба куни соат 10.00 да Охунбобоев номли стадионда «Она Ер саховати» кўрик-конкурси бўлади. Унда районда етиштирилган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари кўргазмаси ташкил этилади. Шунингдек, бу ерда маданий спорт программаси ўтказилади.

Соат 18.00 да эса «Умид» ҳамда Чирчиқнинг «Сплав» командалари ўртасида футбол бўйича область биринчилигининг навбатдаги тур учрашуви бўлади.

● БЎКА. Район марказий маданият саройида соат 18.00 да «Балли, қизлар!» конкурсини ўтказиш режалаштирилган. Унда колхоз ва совхозларнинг илғор механизатор қизлари иштирок этишади. Конкурс 27 сентябрь куни бўлади.

● ЯНГИБОЗОР. «Правда» колхози сизларни 28 сентябрь куни соат 21.30 да ўтказиладиган ёшлар кечасига таклиф этади.

ТЎЙЛАР МУБОРАК! ЮЗ БИЛАН ЮЗЛАШИНГ!

Пойтахтимизнинг «Саноат» маҳалласида меҳнат ветерани, 95 ёшли Насриддин ота Шарафиддинов ва у кишининг умр йўлдоши, Қаҳрамон она, 80 ёшли Ёқутхон ая Усмонхўжаева истиқомат қилишади. Уларнинг ибратли ҳаётлари ҳақида газетамизнинг олдинги сонларидан бирида ҳикоя қилган эдик.

Насриддин ота ва Ёқутхон аянинг фарзандлари яқинда ўз ота-оналарининг «бриллиант» тўйларини қувонч билан нишонлашди. Ана шу муносабат билан ўтказилган оила кечасига тўпланган маҳалла аҳли, қариндош-уруғлар, фарзандлар — ўғил-қизлар, невара, чевара ва эваралар табаррук ота ва онахонга иззат-икром кўрсатиб, гулдасталар тақдим этишди. Биз ҳам бу мўътабар ва азиз кишилар шаънига айтилган табрик ва истакларга қўшилиб, Насриддин ота ва Ёқутхон аяни, улар бошлиқ оиланинг бутун аъзоларини яна бир бор муборакбод этамиз. Суратда: Насриддин ота ва Ёқутхон ая фарзандлари даврасида.

А. Зуфаров фотоси.

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

● Меҳнат одамни учта зўр фалокатдан: ғамгинликдан, муҳтожликдан, энг асосийси — касалликдан халос этади.

● Икки бахтсизлик бор: виждонсизлик ва беморлик.

● Инсонда доим турадиган ҳусн ва латофат ҳаё ила иффатдир. Ҳаёсиз юз жонсиз жасад кабидир.

● Мақтаниб гапириш — занфликнинг биринчи аломати, кимки зўр ишларга лаёқатли экан, у тилини тийган бўлади.

● Ҳалол яшаганингни сезиб турсанг, ҳаёт нашъали ва осон туюлади.

● Ҳақиқат, агар ўринли айтилса, уни енгиб бўлмайди.

БУНИ БИЛИБ ҚЎЙИНГ

ВЕЛОСИПЕД МИНИШ ФОЙДАЛИМИ?

Велосипед миниш фойдали эканлигини медицина аллақачоноқ исботлаган. У инсон организмини жисмоний чиниқтиришдан ташқари қон айланишини ҳам яхшилайди. Узлуксиз ҳаракат туфайли ўпканинг кислород билан таъминланиш даражаси ортади. Велосипед кексалар учун ҳам, ёшлар учун ҳам қулай транспорт бўлганлиги сабабли унга қизиқиш катта. Айниқса ақлли меҳнат билан шуғулланувчилар велосипедга ўрганишса саломатликлари учун катта фойда бўларди. Велосипед минган одам жисмоний машқларнинг бошқа тури билан ҳам мунтазам шуғулланиб туриши лозим.

Клиник тажрибалар ва тадқиқотлар велосипед минишда ҳам «кўрпага қараб оёқ узатиш» кераклигини кўрсатмоқда. Саломатлиги ночор, жисмоний кам қувват кишилар велосипед минмаганлари маъқул. Акс ҳолда зўриқиш оқибатида касалликка чалиниш мумкин. Камқонлик, юрак, буйрак, жигар хасталиклари билан боғлиқ дардларга чалинганлар учун ҳам саломатлиги яхши бўлиб кетмагунча велосипед миниш тавсия этилмайди.

Соғлиғи яхшилана бориши туфайли велосипед минишни орзу қилган кишилар организмининг функционал имкониятлари ва жисмоний ҳолати мунтазам кузатиб турилади. Бунинг учун даволаш физкультура диспансерларида велосипед ҳайдовчининг бўйи, оғирлиги, гавдаси, босими, уйқудаги томир уриши, электрокардиографияси назорат қилиб борилади. Бу кўрсаткичлардан ҳар бири врач томонидан ижобий баҳолангач, велосипед минишга рухсат этилади.

Велосипед енгил, табиатга озор етказмайдиган транспорт сифатида ҳам қулайдир.

Н. МУҲАМЕДЖОНОВ,
медицина фанлари кандидати.

ЎЗИНГИЗ КЕЛИБ КЎРИНГ

● **НОН САЙЛИ**

ЎТГАН шанба ва якшанба кунлари Карл Маркс кўчасида нон байрами ўтказилди. Унда шаҳар умумий овқатланиш бош бошқармаси, «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда шахсий нонвойлар томонидан ёпилган 20 хилдан ортиқ нон маҳсулотлари намойиш этилди. Айниқса, патир, ширмой нон, пиёзли нон, лочиралар сайил иштирокчиларига манзур бўлди.

● **УЗУМ САЙЛИ**

20 СЕНТЯБРДАН бошлаб пойтахтимизнинг Карл Маркс кўчаси ва бошқа жойларида узум сайиллари ташкил этилмоқда. Унда Тошкент области хўжаликлари, жумладан, Паркент, Янгийўл, Коммунистик районларида етиштирилган ҳусайни, тоифи, кишмиш, каттақўрғон каби узум навлари сотилмоқда.

Сайил 30 сентябрга қадар давом этади.

● **ҚОВУН САЙЛИ**

ҲАР ШАНБА ва якшанба кунлари пойтахт марказида қовун сайиллари ўтказилмоқда. Ўтган сафар Жиззах области қовунлари намойиш этилган бўлса, бу сафар Қорақалпоғистон АССРда етиштирилган қовунлар сайли уюштирилади. Шу куни тошкентликлар учун 60 тонна қовун, 30 тонна тарвуз, 10 тонна олма, 10 тонна қовоқ келтирилади.

ШАНБА ВА ЯКШАНБАНГИЗ ҚАНДАЙ ЎТМОҚДА?

ЮГУРИШ ХОСИЯТИ

«МЕҲНАТ» кўнгилли спорт жамияти ҳузуридаги «Кентавр» югуриш клуби аъзолари билан суҳбатлашсангиз, у ердаги 80 ёшдан тортиб то 5—6 ёшгача бўлган ўғил-қизлар югуриш ҳамма учун фойдалигина эмас, балки саломатликнинг мустаҳкам гарови ҳамдир деб такрор-такрор айтишади. Мазкур клуб ташкил этилганига қарийб 15 йил бўлди. Ана шу давр мобайнида бу ерда 1500 дан зиёд киши ўзи учун керакли маслаҳатлар олди.

Пенсионер Аркадий Шум клубнинг актив иштирокчиларидан бири:

— Мен 1909 йилда туғилганман,— дейди у.— Ана шу клуб ташкил этилиши билан унга аъзо бўлганман. Бундан 15—20 йил илгари қанд касаллиги билан оғриганман. Югуриш эса ана шу касалликни бартараф этишда катта ёрдам берди.

«Кентавр» клубига Н. Таринов раҳбарлик қилибгина қолмай ўзи югуриш билан 1946 йилдан бери шуғулланиб келмоқда. Ҳар куни 10—12 километр масофани югуриб ўтади.

— Югуриш спортига бўлган қизиқиш ортиши муносабати билан биз бир нечта филиалларимизни очдик. Улар Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ шаҳарларида жойлашган. Яқинда «Старт» стадиони ҳузурида ҳам ана шундай клуб ишлай бошлади,— деди Н. Татаринов.

● МЕРГАНЛИК. СССР халқлари IX спартакиадаси программаси асосида Москвадаги «Динамо» спорт комплексида ўтказилаётган мусобақаларда қатнашган республикамиз вакили Л. Кудишина кичик калибрли милтиқдан ётиб туриб нишонни мўлжалга олишда 592 очко тўплаб, чемпион бўлди.

● БОКС. Спартакиаданинг бу тури бўйича қатнашаётган терма командамиз аъзоларидан Илёс Раимжонов (51 килограммгача), Қосим Раҳимов (54 килограммгача), Толиб Исроилов (67 килограммгача) ярим финалга чиқиб, кам деганда бронза медалига сазовор бўлишди.

● ФУТБОЛ. «Пахтакор» навбатдаги ўйинини ўз майдонида «Ростсельмаш» футболчилари билан ўтказиб, 1:2 ҳисобида енгилди.

● БАСКЕТБОЛ. Аёллар ўртасида Навоийда ўтказилган республика чемпионатига якун ясалди. Тошкентнинг физкультура институти спорт клуби биринчи ўринни эгаллади.

Фарғонада эса эркаклар ўртасидаги чемпионат старт олди. Дастлабки кун Тошкент области спортчилари Бухоро командасини 93:60 ҳисобида енгишди.

● Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмасининг стадионида «Отам, онам ва мен — спортчи оила» шиори остида спорт мусобақалари ўтказилди. Унда шу район территориясида истиқомат қилувчи ўнлаб оилалар иштирок этишди. Суратларда: мусобақалардан лавҳалар.

Р. Галиев фотолари.

бу қизиқ!

ГУЛЛИВЕР УЧУН СОАТ

● ТОКИОДА дунёда энг катта соат пайдо бўлди. Унинг циферблатининг диаметри — 16 метр, оғирлиги — олти тонна. Албатта, бу улкан, реклама нусхаси Япония пойтахти марказидаги 37 қаватли бино фасадига Швейцария фирмаларидан бири томонидан коммерция мақсадида ўрнатилган. Шу йўсинда фирма ўз маҳсулотига бўлган эътиборни ошириб, уни япон бозорларига экспортини кўпайтириш ниятида.

Ўзбекистон тарих ва маданий ёдгорликларини сақлаш жамияти область советида

НЕГА ШУНДАЙ ДЕБ АТАЙДИЛАР

ҒАЗАЛКЕНТ

БУ ШАҲАР Оқсоқотасой йўналишида, унинг ўнг қирғоғида жойлашган бўлиб, у ерда ўрта аср шаҳарларининг қолдиқлари бор. Бу шаҳар ўз даврида аҳоли истиқомат қилиши учун зарур бўлган территориядан бир мунча каттароқ майдонни эгаллаган. Тарихий манбаларда айтилишича, у ўрта аср шаҳарларининг бири бўлиб, Ғазал ёки Ғазак (X аср) номи билан юритилган. Лекин бу шаҳарнинг маданияти ҳақидаги маълумотларни тўплаш бир мунча қийин. Чунки тарихий ёдгорликларга сезиларли даражада зарар етказилган.

ПАРГОСТЕПА

ТОВОҚСОЙНИНГ Чирчиқ дарёсига қуйиладиган ерида жойлашган ёдгорлик. У 12,5 метр баландликдан иборат бўлиб, Захариқдан қисман ажралган. Тадқиқотчи В. Жуков 1935 йилда бу ерда илк бор қидириш ишларини олиб борган. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Бўзсув археология отряди қазиш ишлари олиб борганда бу ердан II асрдан XVII асргача бўлган давр ичида тайёрланган идишларнинг қолдиқлари топилган. Ана шу тепанинг шимолий томонида табиий равишда шлаклар тўпланиб қолган.

ХОНОБОД

ТОШКЕНТНИНГ жанубида, Чирчиқ дарёсининг ўнг қирғоғида худди шу ном билан аталадиган жой. У тўғри тўрт бурчак шаклида тахминан 30 гектар майдонни эгаллайди. Тарихий манбаларда қайд этилишича, бу ерда олиб борилган қазиш ишлари пайтида сопол буюмлар ҳамда VI—XII асрларнинг тангалари топилган. 1970 йилдан бери бу тарихий ёдгорлик Тошкент археология отряди томонидан ўрганилмоқда.

БУГУН ЖАҲОН ТУРИЗМИ КУНИ

САЁҲАТГА МАРҲАМАТ

27 сентябрь куни бутун жаҳон халқлари туризм кунини нишонлайди. Ана шу муносабат билан республика ҳамда Тошкент области туризм ва экскурсиялар бюроси меҳнаткашларни саёҳатларда иштирок этишга таклиф этади.

● Шу куни Тошкент — «Красний водопад» — Чирчиқ—Тошкент маршрутлари бўйлаб велосипед пойгаси ўтказилади. Пойгада иштирок этувчилар соат 8.00 да В. И. Ленин майдонига тўпланишлари лозим.

● 28 сентябрь куни соат 9.00 да Тошкент темир йўл станциясида пиёда сафар қилиш ихлосмандлари электричкада Хўжакент станциясига йўл оладилар. Бу ерда улар тажрибали мутахассислар ҳамкорлигида Хўжакентнинг манзарали жойлари билан танишадилар. Шунингдек, саёҳатчилар Чорвоқ гидрокомплексида табиат ёдгорликлари — бир неча асрлик дарахтлар, босмачилар билан курашда ҳалок бўлган Қизил армиячиларга ўрнатилган ёдгорликлар билан танишишади.

● Янгиобод, Фарҳод туристик базаларида, Чимён туристик комплексида 27 сентябрь куни туризм кунига бағишланган байрам тантаналари ўтказилади. Унда областимиз бадиий ҳаваскорлик коллективлари концерт программалари, спорт мусобақалари бўлади.

● Ўрда сувида 27 сентябрь соат 12.00 да сув туризми техникаси ишқибозларини Тошкент туристик клуби томонидан ўтказилаётган шаҳар мусобақаларига таклиф этади.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ИҚРОР

ИЧИШНИ ТАШЛАГАНДАН СЎНГ

ШУНЧАКИ пайтларда бировга айтиб бўлмайдиган «сирлар»имни кўпчилик билан баҳам кўришга рози бўлдим. Чунки хурсандман, ўзимдаги бу ўзгаришни баралла, дангал айтмоқчиман. Шояд мен каби бошқа адашганларга ҳам нафи тегса.

Гап бундай.

Мен яқин-яқинларгача ғафлатда юрган эдим. Умримнинг, оиламнинг, сиҳат-саломатлигимнинг, қолаверса, ўз ҳаётимнинг қадрига етмаган эканман. Улфатлар билан доимий «қиттак-қиттак»лар, чойхонада сурункали ошхўрликлар, «воҳа-воҳа»лар бошимга етишига оз қолган экан. Нега десангиз на юриш-туришимда, на болаларим, қўни-қўшнилар, хешу-ақраболар билан мулоқотларда, на ишхонамда ҳаловатим бор эди. «Юз грамм»ни қўмсаш, карахтлик...

...Ҳозир ўша беҳуда кунларимни эсласам юрагим увишиб кетади. Жар ёқасига бориб қолган эканман-ов, дейман ўзимга ўзим.

Партия ва ҳукуматимизнинг ичкиликбозликка қарши чиқарган қарорлари зап иш бўлди-да! Кўзим очилди, ақлимни йиғиб олдим. Бир мен эмас, «отиш»га ишқибозларга ўнгланиш учун туртки бўлди.

Ҳозир ичкиликдан юз фоиз юз ўгирганман. Фойдаси дарров сезилди-қўйди. Туриш-турмушим мутлақо ўзгарди. Сиҳат-саломатлигим яхши. Кайфиятим чоғ. Атрофга мамнуният билан, ёруғ юз билан назар ташлайман. Энг муҳими рўзғоримга қут-барака кириб қолди. Етти фарзандим «одам бўлиб қолганим»дан ўзларида йўқ хурсанд. Рафиқам — Раисахон эса ўтқазгани жой тополмайди.

Шанба ва якшанба кунлари янгангиз ва бола-чақалар билан шаҳардан ташқаридаги сўлим жойларга чиқиб турибмиз. Кино, цирк, театрларга ҳам борадиган бўлдик. Истироҳат боғларида дам олишнинг ҳам ўзига яраша гашти бор экан. «Бор экансиз-ку, адаси!..», деб ҳазиломуз чимдиб қўядилар Раисахон... Гапни чўзмайман, хулоса шуки, ичкиликни ташлаганимдан сўнг дунёга қайта келгандек бўлдим.

Эски улфатларим Қўчқорвой, Маҳмуджон, Солижон ва бошқалар мендан бироз терс бўлиб туришибди. Лекин ажаб эмас, эрта-индин улар ҳам менга ўхшаб «қиттак-қиттак»дан юз ўгиришса-ю, сафимиз кенгайса. Бу менинг холис ниятим. Бошқалар нима деркин?!

Ҳасанбой РАҲМОНОВ,
Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси автобазасининг дурадгори.

«МЕҲМОНЛАРИМИЗ» КАМАЙМОҚДА

Ичкиликбозлик — халқимиз ибораси билан айтганда — безориликка, порахўрликка, камоматга, ҳамма кўринишдаги бебошликка ва зўравонликка йўл очиб беради. Хўш, шундай экан жойлардаги ҳушёрхона ходимлари, қолаверса бутун жамоатчилик ичкиликбозликка қарши курашни тўғри ташкил этиш учун нималарга эътибор беряпти? Ҳозир асосан уч соҳага эътибор кучайтирилди. 1-ичкиликбозликнинг олдини олиш, 2-ичкилик истеъмол қиладиган кишиларга қарши қатъий кураш ва ниҳоят 3-масала ичкиликбозликка мойиллик уйғотувчи йўлларни тўсиш, яъни спиртли ичимликлар билан савдо қилувчи ташкилотлар устидан қатъий назоратни кучайтиришдан иборатдир.

Очиғини айтиш керак, ичкиликбозликнинг олдини олиш ва назорат ишларини яхши йўлга қўйиш натижаси ёмон бўлмаётир. Ҳушёрхоналардан «меҳмонлар қадами» тортилиб қолди.

З. ЗИЁВУДДИНОВ,
Тошкент область ички ишлар бошқармаси жамоат тартибини муҳофаза қилиш бўлим бошлиғининг ўринбосари, ички хизмат подполковниги.

КЕЛИНГ, КАРНАВАЛДА УЧРАШАЙЛИК

Тошкент шаҳар комсомол комитети,
Тошкент шаҳар маданият бошқармаси

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

27, 28 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ ХАЛҚАРО ТИНЧЛИК ЙИЛИГА БАҒИШЛАБ

XXIX анъанавий Тошкент дўстлик карнавалини ўтказади

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ШАҲРИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!

СИЗНИ ҚУВНОҚ ҚЎШИҚЛАР, АСКИЯЧИЛАРУ-ҚИЗИҚЧИЛАР, ҲАЖВЧИЛАР, ХЎЖА НАСРИДДИН, АЛДАР КЎСА, ДОРБОЗЛАР, ПОЛВОНЛАР, МУШАКБОЗЛИКЛАР, РАНГ-БАРАНГ ЯРМАРКАЛАР, ЭНГ ЯХШИ КАРНАВАЛ КОСТЮМЛАРИ УЧУН БОҒ МУКОФОТИ КУТАДИ.

Карнавалнинг тантанали очилиш маросими соат 18.00 да. СОАТ 15.00 ДА БОЛАЛАР УЧУН ХАЛҚАРО ТИНЧЛИК ЙИЛИГА БАҒИШЛАНГАН «ҲАР ДОИМ КУЛАВЕРСИН БОЛАЛАР» НОМЛИ ТЕАТРЛАШГАН БАЙРАМ ЎТКАЗИЛАДИ.

СИЗНИ КУТАМИЗ, АЗИЗ ДЎСТЛАР!

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/IX да **Юлдузли тунлар**, 28/IX да **Зебунисо**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Тошкентда биринчи марта «Йиртқич ҳайвонлар» аттракционининг гастроллари** (27/IX да 16, 19.00 да, 28/IX да 13, 16, 19.00 да).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
«Ташкентская правда»

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р. 09017. В. 1724. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12